

Seat No. : _____

MQ-117

March-2019

M.A., Sem.-IV

512 : Gujarati

(ચરિત્ર સાહિત્યસ્વરૂપ અને અભ્યાસ)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) જીવનચરિત્ર સાહિત્યના ઉદ્ભવ-વિકાસની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બન્ને)

- (1) જીવનચરિત્રનું સ્વરૂપ. 7
(2) જીવનચરિત્ર સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ. 7
(B) નીચેના પ્રશ્નોના છમાંથી ચાર પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : 4
(1) 'હર્ષચરિત્ર' કઈ ભાષાની કૃતિ છે ?
(2) 'સુદામાચરિત્ર' કયા યુગની કૃતિ છે ?
(3) 'અગ્નિકુંડમાં ઊગેલું ગુલાબ' કૃતિના કર્તાનું નામ જણાવો.
(4) 'જીવનચરિત્ર' ગુજરાતી શબ્દનો અંગ્રેજી પર્યાય શબ્દ આપો.
(5) 'કવિજીવન' જીવનચરિત્રના સર્જકનું નામ આપો.
(6) 'મારું જીવન એ જ મારી વાણી' કોના જીવન પર આધારિત આલેખાયેલું જીવનચરિત્ર છે.

2. (A) ચરિત્ર સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓને આધારે 'સદ્ભિ:સંગ' કૃતિનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બન્ને)

- (1) 'ગ્રામ દક્ષિણામૂર્તિ' સંસ્થાનું ચરિત્રચિત્રણ. 7
(2) 'સદ્ભિ:સંગ'ના સ્ત્રીચરિત્રો. 7

- (B) નીચેના પ્રશ્નોના છમાંથી ચાર પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : 4
- (1) મનુભાઈ પંચોલીનું ઉપનામ જણાવો.
 - (2) 'સદ્ભિ:સંગ' કૃતિમાં કઈ બે સંસ્થાની ચર્ચા કરવામાં આવી છે તે જણાવો.
 - (3) 'લોકભારતી' સંસ્થામાં એન્જિન ડ્રાઈવર તરીકે ઓળખાતા વ્યક્તિનું નામ આપો.
 - (4) ઈ.સ. 1961 માં મનુભાઈ પંચોલી કોનું જીવનચરિત્ર પ્રકાશિત કરે છે ?
 - (5) મનુભાઈ પંચોલીના પત્નીનું નામ આપો.
 - (6) 'બાપા, અમે શીંગડા માંડતા શીખવવાનાં છીએ.' આ વિધાન કોણ બોલે છે ?
3. (A) 'અબોલ બોલે છે જગદીશનાં જીવન સંભારણાં' કૃતિને કેન્દ્રમાં રાખી, ચરિત્રકાર તરીકે જયંત કોઠારીની વિશેષતાઓ જણાવો. 14
- અથવા**
- ટૂંકનોંધ લખો : (બન્ને)
- (1) જગદીશચંદ્ર બોઝને ઘડનારા પરિબળો. 7
 - (2) યુરોપની ભૂમિ ધર્મ અને વિજ્ઞાનની એકતા ઝંખે છે. પ્રકરણનો આસ્વાદ. 7
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના પાંચમાંથી ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : 3
- (1) જગદીશચંદ્ર બોઝનું જન્મ વર્ષ જણાવો.
 - (2) ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે જગદીશચંદ્ર બોઝ ઈ.સ. 1880માં ક્યાં જાય છે ?
 - (3) જગદીશચંદ્ર બોઝના પિતાનું નામ જણાવો.
 - (4) 'અબોલ બોલે છે જગદીશનાં સંભારણાં' કૃતિની પ્રથમ પ્રકાશન સાલ જણાવો.
 - (5) નગરપતિ સુભાષચંદ્ર બોઝ લાખો દેશવાસીઓના પ્રેમાદર રૂપે જગદીશચંદ્રને ઈ.સ. 1931માં શાનો ખિતાબ આપે છે ?
4. (A) 'પરિચયપર્વ' ગ્રંથની પરિચયાત્મક સમીક્ષા કરો. 14
- અથવા**
- ટૂંકનોંધ લખો : (બન્ને)
- (1) કાન ધરે એવા માણસ (ગુલાબદાસ બ્રોકર)નો પરિચય આપો. 7
 - (2) પ્રવેશદ્વારે 'છે' (રામસિંહજી રાઠોડ)નો પરિચય કરાવો. 7
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના પાંચમાંથી ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : 3
- (1) 'પરિચયપર્વ' માં 'આજ મારે દિવાળી' શીર્ષકથી કયા સાહિત્યકાર માટે લખાયેલું ચરિત્ર છે ?
 - (2) ડૉ. ધીરેન્દ્ર મહેતા માટે 'પરિચયપર્વ' માં કયા શીર્ષકથી ચરિત્ર લેખન થયેલું છે ?
 - (3) 'જીવનનિષ્ઠ વિદ્યાપુરુષ' કયા સાહિત્યકારનું ચરિત્ર છે ?
 - (4) 'પરિચયપર્વ' કૃતિના કર્તાનું નામ જણાવો.
 - (5) 'પરિચયપર્વ' કૃતિની પ્રથમ પ્રકાશન સાલ જણાવો.